

ALL-féle
a z á n
két forrasóval, 7
25 m.-nyi összes
egy év óta hasz-
nég
gőzkazán
nyomással, igen
nyerhető a nagy-
részt. társaság-

Szerkesztőség és kiadó hivatal
székhelyi utca SIMON-ház Kunz József ur
kereskedésével szemben.
HIRDETÉSI ÉRTÉK.
Előfizetési pénzek és a kiadás körüli pa...
valamint a lap sze lemi részét illető
minden körülmények ide intézendők.
Hírmegjelenések csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben bához hordva vagy vidékre postán	
küldve:	
Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:
Ot-hasásbospetitor egyszeri beiktatásért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külsőn 3kr
Nyilttér 4 hasásbospetitor 20 kr.
Hirdetést vagy reclamat magában foglalt
ujdonság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen. Szombat, szeptember 10.

176. szám.

A hadgyakorlatok.

(M.) Az a hosszú karólyos vonal, mely monarchiánk éjszak és keleti határain vonulva végig, ez idén a hadsereg nagyszabású gyakorlatainak szolgáltatja egymásra következő szintereit, s a melynek láncolatán maga a legfőbb Hadur végzi az ellenőrzés és bírálat nem csak fáradtsággal járó munkáját, egyként lekötötte figyelmét mind a monarchia illetékes alkotó elemeinek, mind pedig, a külföld hatalmasságainak, melyeknek katonai kormányai képviselőik útján szeretnek maguknak tudomást a monarchia hadi készütségének fokáról, s az előhaladásról, a melyet Ausztra-Magyarország téren az utóbbi évek alatt tőn.

E koronként ismétlődő nagyobb szabású gyakorlatoknak kettős feladatuk van — egyszer, hogy a szolgálati idő alatt csoportokban és a különböző szolgálati ágak szerint kiképezett csapatok az egész hadsereg összetett miveltében is gyakorlatot szerezhessenek maguknak, s így a combinált működés vezénylő és vezérlő egyéneinek is alkalom adassék saját teendőik precízus végzésére, másfelől, pedig, hogy ne csak az állam illetékes intézői szerezhessenek maguknak meggyőződést a hadsereg kiképzésében elért eredményekről, netalán javításra váró hiányokról: hanem hogy a külföld s a közelebb és távolabb pozitív avagy negatív módon, érdekelt hatalmasságok is tisztán lehessenek a monarchia haderejéről és készütségéről s így megfelelő ítéletet alkothassanak maguknak arról, hogy e monarchiában alkalom adtán mivel lesz dolguk? . . .

A költségek, tehát, melyeket e gyakorlatok, az amugy is elég súlyos hadügyi kiadásokon felül, az államnak okoznak, minden nagyságuk mellett is, épen

nem fölőlegesen, sőt, épen, maguk a rendes kiadások is csak félben-szerben felelnek meg fő adatuknak, ha a hadi-készütség e lényeges alkotó eleme, mondhamni betetőzője, az előkészületeket teljesessé nem tenné s a hadgyakorlatok jelzett kettős célját be nem tölténé.

Megelégedéssel mutathatunk rá a tényre hogy az idei nagy hadgyakorlatok eddigi folyamán minden tekintetben megfelelt ama kettős cél mindenikének s különösen büszkén hivatkozhatunk a legfőbb Hadur ismételt és ünnepléses nyilatkozataira, melyekkel az elért eredmények fölött elégedésének adott kifejezést s ha még külön is fölemlítjük azt a kiváló dícséretet, melyet a Felsőség a gyakorlatokban résztvevő magyar királyi honvéd-csapatokat szerencsétlen, ezzel nem a nemzeti hiúságnak kívánunk tömjénezni, hanem rámutatni arra az örömdöntes tényre, hogy a honvédség intézménye a magyar névhez méltóan töltötte be a monarchia védereje kötelességében elfoglalt törvényes helyét, derekasan kiegyenlítő azokat a súlyos áldozatokat, melyeket a nemzet főtartásáért magára vállalt.

Es az így elért szép sikernek emaradhatatlan a kedvező hatása mind a hadsereg tényezőire, mind a rajta kívül álló elemekre. A katonai súlyos szolgálatra hivatott férfiak önértelmének szükségkép fokozódnia kell, midőn a közös célű közös szolgálatában s a tömeges, összevágó működés biztosító hatásában megsokszorozva látják és tudják erejüket, készütségüket, soraik élén pedig magát azt szemlélhetik, a ki fölkel személyében a haza és alkotmány personifikáltaiban maga is teljes részt véve, fánkölt és lelkesítő példát nyújt a kötelesség teljesítésére, az odaadó közre-

működésre. A hadsereg alkotó elemeit szolgáló népek, nemzetek pedig együtt-érezve a derék katonáikkal, élénkebb tudatára ébrednek ama közösségnek, melyben fiai vérei útján, polgárság és katonaság egységes szervezetet alkot s az egyiknek sorsa, helyzete és előmenetele a másikkra is visszahat, mindkét tényező elválaszthatatlan összefüggésben állván. Es látják e népek, nemzetek, hogy a ki a polgári és társadalmi élet minden munkatérén a legelső, a monarchia biztonságának e legvitalisabb pontján is érettségül, fárad gondjaikkal, érdekeiket magáévá teszi, s nemcsak a fény és dícsőség, hanem a munka mezején is az övéi élet halad.

Ezeket a hadgyakorlatokat tehát, bármily távol fekszenek is, láthatólag a mi munkatérünkön mélyérdeklődéssel figyelemmel kísérik, s kíséri bizonynyal a külföld is — azok is, a kik a bekövetkező nagy próba alkalmával a mi erőnkre is számítanak; de azok is, a akik netalán magukkal szemben fogják az osztrák-magyar monarchia haderejét találni, s mielőtt a találkozásra magukat rászámolják, számolniuk kell azokkal a tényezőkkel, melyek e monarchiát hadseregében és népeiben, nemzeteiben alkotják,

A királyváró Kolozsvár. A király fogadásiának rendezésében fáradozó különböző bizottságok e hó 7-én tartották összehívásukat Jósika Samu br. főispán elnöklete alatt. Elhatározták, hogy az e hó 23-án d. u. 5 órakor érkező királyt először Jósika br. főispán üdvözli a vezetés alatt álló két törvényhatóság nevében. Azután Albach polgármester intéz beszédet a királyhoz. Az egyes hódelő küldött ségek fogadtatása e hó 23-án d. e 10 órakor kezdődik Eddigi megállapodás szerint tisztelegni fognak a király előtt, a törvényhatóságok küldött ségei, melyek élén Jósika S. br. főispán mond beszédet; továbbá a r. kath. egyház, élén Lőnhárdt püspökkel, a román

klérus élén Vancea érsekkel, a lutheránus papság, melyet Teutsch superintendens vezet a kolozsvári tanácsok küldött ségei, melynek részéről Vajda Gyula r. kat. liciumi igazgató, miát legidősebb tanár mond üdvözölő beszédet Fogadtatnak még a két kolozsvári zsidó hitközség élükön elnökeikkel, a r. kat. státus gyűlés világi tagjai, élükön Jósika Lajos br. világi elnökkel, a kolozsvári iparkamara küldött sége stb. A törvényhatóságok küldött ségében az összes erdélyi megyék s a Királyhágón innen részéről Bihar, Szatmár és Szilágy megyék, Nagyvárad és Szatmár-Németi törvényhatóságok lesznek képviselve. A királyi kihallgatás e hó 24-én lesz.

Ö felsége csaktornyai fogadtatása ép oly fényes, lelkes, épp úgy a nép szeretetéről tanuskodó volt, mint előző fogadtatása Nyitrán. A Dunántúl szomszédos megyéi, s maga Zala megye, versenygettek hazafias hódolatuk kitüntetésében s Horvát-Slavónország szomszédos megyéi is küldött séget küldtek a király üdvözlésére. A román catholikus papság üdvözlésre adott királyi válaszában a testvéries, vallásfelekezeti különbségre nem tekintő egyetértés hangzatosára újra tanujele volt a trón fenkölt gondolkodás módjának, s a bán vezetése alatt jelenkező horvát küldött ség kitüntető fogadtatását örövendő constálthatja minden magyar, mert ebben azon a trónhoz és hazához hű irányzat méltánylása nyilvánul, melynek a horvát bán s a körüle csoportosult elemek oly nehéz, küzdelmek után, oly fényes diadalt biztosítottak.

Tisza Kálmán kormányelnök, ki tegnap este visszatért földi utjából, Gesztre utazik, s 12-én tér vissza ismét a fővárosba. Itt tartózkodása azután nyolc napra fog terjedni, mely idő alatt meg fogják tartani a miniszteri tanácskozásokat, melyek a már legnagyobbrészt teljesen előkészített országgyűlési előterjesztéseket végleg megállapítják. 20-án a miniszterelnök újra elutazik s jelen lesz a felség kolozsvári fogadtatásánál. 25-én fognak kezdődni Budapesten a közös miniszteri értekezletek. Hogy a miniszterelnök ez időközben fog-e nagyváradi választói körében megjelenni, még nincs megállapítva.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A paplakban.

— Regény. —
Irta WILD E.
fordította Laky Imre.
(Folytatás.) (17)
— Igen, igen. Igazad van Ez különös világítást vetne férjed nevére. Tehát halgatni fogunk Es most Florentin, nyugt-d kezd, —
— Ihet, ily módra utóljára találkoznunk az életben — a játék ki van játszva, — ujjat kezdünk.
A grófné hajthatatlan maradt. A báróné érvei, könyörgése mit sem használt.
A válás megtörtént, s nem csak fély fel tünést keltett az előkelő világban.
— Hogy a grófné művészpályája fog-e sikerülni, — ki tudná e öre megmondani? —
— Wolfack báróné sokkal kevésbé volt önálló, sem hogy sokáig megtudott voln egyedül maradni.
— Anya meghalt, Fannyt örökre elvesztette — mihez kezdjek? Egy nap új hímenhiről értesült a világ:
— „Wolfack báróné — gróf Kammer jegyesek.
A gróf feladta a reményt, hogy leányát vissza nyerhesse. Lehet örült is talán, hogy így ütött ki a dolog.
Pál tiszteltesnek tetemes összeget küldött, mint lánya hozományát. Nehány nap múlva visszajött a pénz.
A pap maga akart unokahugáról gondoskodni.
— Ha valamit akar tenni, — írta leveleiben, — akkor azon igyekezzék, hogy Schönnét a kastélyból elávolítsa. Fecsegő természetű van s a titok már is majd kifurja oldalát.
A gróf megfogadta a tanácsot, Schönnét tetemes összeggel nyugdíjaztatott.

A fecsegő asszonyosság mint gazdag töképezés vonult vissza fővárosba, s kedveltéseinek szabadon élhetett.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

Rótkán történik ugyan meg, de a harctéri tudósítás, mely a bárót halottak hirdette, hibás volt. Pergen báró csak megsebesült.
Elza, mikor össz rogyott, nem esalódott, a báró élve állt előtte. A fiatal Waldeck, ki szinte a csatározat maradt, s ki a báróval nem-oká az útközest utána egyszerre épült fel, meleg barátságot érzett a komoly férfi iránt s igen soká esdekelte, míg az beleegyezett, hogy teljes felépülését a Waldcek kastélyban várja be.
Hogy Elzát itt fogja találni, azt természetesen legkevésbé sem gondolta.
Azt sem tudta meg, hogy azért ijedt meg tőle a lányka, mert halottak hitte; erről Elza hűségesen hallgatott.
Ellenkezőleg oly hűs-ger és ingerülten fogata Pergert, hogy sejtelmé sem lesetett senkinek, miszerint már régebben ismeri őt. A mint eszméletre tért, maga kérte ne áruljon el abból semmit, hogy egymást már rég ismertük.
— De az ég szerelmére, mire való ez a titokzatosság? Kérdé csudálkozva Pergert. Ugyis csak mindenki megfogja tudni.
— En tölem soha, szólit élenken Elza; Kérem báró ur, tegye meg ezt az egy kéresemet kedvemért!
A báró fejcsóválva egyeztet bele a különös kívánságba.
Elza pedig naponta elővette a tollat, hogy ír nagybátyjának s kéri, vinné őt haza innen. Az írást mindanyiszor másnapra halasztotta.
Nap mult nap után.
Azaz újra megjött, szoméba a régi fény-vissza költözött, pár nap alatt régi szépségének teljében láthatta őt a báró, ki azt kerzde érezni, hogy ez idágen játszás ránézve nagyon veszedelmes színt őt. Elvi azonban még most is szemben állottak hajlamával.

Egyszerű, nyugalmas élet, melyre oly sokszor vágyakozott, boldogá teendő, e lánykával, érezte azt. De, hát neve állása!?

— Nem, nem, ez lehetetlen.
Jobb, ha menekülj, s naponként megújuló veszedelmekbe — de hát ő?

— O pedig nem árult el semmit régi forró szerelméből, s a báró azon rosszul eső reménytel kecsgettette magát, hogy már el is felelte.

— Elza gondosan kikerülte, s ő sem tett kísérletet, hogy vele egyedül, s bizalmasan beszélgesen.

— A vé etlen hozta össze őket.
Elza szerette a magányos sétákat.
Órák hosszat barangolt a hegyek között, s néha a késő este vetette haza.

— Az utóbbi időben a fiatal Waldeck gyakran elkísérte, de sokkal jobban szeretett egyedül menni: a báró még sohasem próbálta hogy utitársának szügdjéje.

— Egy alkonyuló estén szintén egyedül sietett haza felé a Duna partján hogy még az éj beáttával haza érhesen, mikor háta mögött nevé hallotta kiáltani.

— Ijjetden pilantott fel.
A báró gyorsan sietett be zöld hegyoldalra, amint észrevette őt.
Megállott, hogy megvárja.

— Ne maradjon mákor ily sokáig a szabadban, — szól melegen, — sebe még nem gyógyult be egészen.

— Már egész jól érzem magam, — szólit kalaplevéve a báró. — De nagy kedvem van hozzá, tanácsát öre alkalmazni. E hívős parfon az esti séták nem tehetnek jót az ön gyöngéd szervezetenek.

— Elza nevetett.
— Hogy az őa szavaival éljek, báró ur — egészen jól érzem magamat.

— Igaza lehet, ön igen jól néz itt ki. Mikor a nyáron eltávoztam, nagyon aggdótam egészsége miatt.
A lányka nem felelt.
Hallgatva mentek egymás mellett.
— Elza kisasszony, — kérdé hosszú

szünet után a báró, — miért halgatta el előttem, hogy halottak hitt?

— Lángoló pir húzódt Elza gyöngéd arcára. —
— Honnan tudja ön ezt, — kérdé szóttagolva.

— Irtam pár nap előtt Pál atyának. Ma kaptam választ levelemre.

— Az előbb biborpiros arc halotthalvány lett.

— Ugy — — ugy hát nem — nem kell! — sohajtá. Aztán, félve, hogy elárulja magát hozzátette:

— Szabadon meg lejt, haza kell mennem, — tulajdonképp már otthon is kellene lennem.

— A báró megállott.
Még sohase látta Elzát, ily bájos elragadóknak, — mint most, mikor rétvavó szemekkel, izgatottan, zavartan állott előtte. Az ártatlanság megtestesülése.

— És ez szelid, ártatlan gyermek szerette őt, — szereti még most is bizonyára, s neki csak kezét kellene kinyújtani, hogy el ne szalassza boldogságát.

— A nyugodt, hideg férfi e vesztette magától a talajt.

— A forró érzelem, melyet eddig következetesen eldudott fojtani, jogát követelte.

— Az elvek egy pillanat alatt eltűntek — megtalálta lelkének hangját, megértette szíve sugallatát.

— Elza, — szólit bensőleg. — ön én előlem fut, nemde?
A lányka felpillantott.
Zavar és pir honit még arcán, s szemében egy könyvesebb csillogott.
— Csókolhatta könyeit, szívéhez szorithatta volna, — miért nem tette?
— Nincsen hát számomra válasza? — kérdé melegen.
Elza habozott.
Maga alni sem akarta, az igazat is titkolni szeretne volna, — s nem talált feleletet.

(Folyt. köv.)

Külföld.

A választójegyzék, melyben Bismarck harczeg elmondja véleményét a neki felajánlott közvetítől szerepről, tegnapelőtt érkezett meg Konstantinápolyba. A válasz tartalmát még titokban tartják ugyan, de kétségkívül e jegyzék okozta, hogy a porta tegnap azt táviratolta Pétervárra, hogy az Errot misszió megbukott. Bismarck herceg tehát vagy kezen visszautasította a közvetítést, vagy olyan feltételekkel tette azt függővé, melyeket a török kormány nem velt teljesíthetőnek. Mindenesetre benső kapcsolat van Bismarck válasza s az Errot-ügy bukása közt. — Az a párisi hír sem nyer megerősítést, mint-ha Ferdinánd fejedelem Bulgáriából távozni készülne. Ugy látszik, Oroszország a legutóbbi diplomáciai kudarc után ismét a bolgár emigrációnak segítségét akarja igénybe venni. Számos jel mutatja, hogy a bolgár forradalmárok legközelebb már újra akcióba lépnek. Tevékenységüket megkönnyítheti az, hogy az ostromállapotot tegnap Bulgáriába megszüntették.

Németország és az északamerikai egyesült államok között összeköttetés támadt. Németország folyton újabb gyarmatokat igyekszik szerezni s német hadihajók a többiek közt megszállották Szaniba szigetát, mi ellen az egyesült államok konzula tiltakozást emelt.

Virágzó egyesület.

Alomnak is megjárna, a mit erről a virágzó egyesületről elmondandó lesz.

Hanem előbb feleltem azt, hogy egykor igen könnyű volt Magyarországon egyesület teremteni.

Az 50-es években elég volt a tűzvész, jégesőt meg a meghalást kiindulási pontul megjelölni s mindjárt meglehetett alakítani az első magyar általános biztosító társaságot — élén nemzeti vezérferfiakkal s olyan hivatalnokai karral, vidéki ügynökökkel, kiknek legnagyobb része kevéssel az előtt — azért, hogy el nem esett, még is névtelen hős volt.

Ebben az időben olyan prózai dolgot, mint az alma termelés jellegének lehetővé válnak s a lelkesedés mindjárt előteremt: minden eszmében látott felkarolni valót s egyet se engedett megbukni.

De később ennek az időszaknak vége lett.

Egyesületet ugyan azután is lehetett alakítani — s alakítottak is az országban elég sokat — de nem az előbbi országos felbuzdulás segítségével hanem minden esetben más más alapon.

Mai napság se könnyű egyesületet teremteni. Mert a ki nem fősvény legelőbb is annyi egyesületnek tagja, hogy tagsági díjat — adóval, házberrel együtt, — minden fertály éven fizethet.

A ki pedig fősvény: most is eldandó, hogy: Mindig mindig fizess, alapíts, adj, segélj! S tudják szóval: szent ez! ... s az adoztat csekély.

De nekem nem elég a közszó-kamat; Féltem a huzástól pénzemert, fogamat.

Emondhatják továbbá azt is hogy: Lutherék, Kálvinék legyenek a dottak, Hogy egy tudományban meg nem állapodtak. Így bármelyik részről kerül az egyházra: Ez vagyok ... az vagyok ... el tudom odázni.

Soha majd mindezt — kisebb nagyobb városokban — ugyanazon közönség tartja fenn a gazdasági, — tűzoltó stb. egyesületet, olvasó kört, dalársulatot, árvaházat — s a hol van — szüntársulatot: még is meg történt a következő országos eset: az 1885-évi országos kiállítás végén budapesti vezérferfiak összeállítottak s „orvosi és közegészségügyi congressus” czimem elkezdtek a közgazgatás, technika, orvosi tudomány stb. vidéki képviselőit Budapestre gyűlésre hívogatni.

A dolog vége nem csak az lett, hogy 800 nál több érdeklődő s különféle szaku jeles ember gyűlt össze, hanem az is, hogy ez a congressus elhatározta „hogy országos egyesületet alakít, melynek feladata leend az egészségre vonatkozó ismereteket terjeszteni, a közegészség ügy előbb vitelére a hatóságok, a szak emberek, de főleg a társadalom, a nép közreműködését megnyerni, és az egészségség ügy terén cselekvésre hivatottakat — orvosokat, technikusokat, közgazgatási férfiakat, s más szakembereket egy közös cél: a közegészségügyi fejlesztése és terjesztésére egyesíteni.” (Egészség. Folyóirat. I és II-k füzet. Második kiadás 39. lap.)

En nem tudom, hogy kik, mikor és mennyit tározottak ebben az ügyben, csak-hogy a csudával határos a mit el tudtak érni.

1886-ik évi November hó 26-án már alakult közgyűlést tart az „országos közegészségügyi egyesület” Budapestben.

Az ideiglenes vezetők jelentik, hogy a kormánytól megérkezett alapszabály van, 79 alapító 368 rúdes és 471 pártoló, tehát kevéssé hűján 1000 tag van — 7066 fnyi készpénz vagyon van: tehát méltóztatassék meg alakulni.

Gyönyörűséges dolgok voltak ezek. De mind ezeknél szebb volt az a beszéd, a mit Dr. Markusovszky Lajos miniszteri tanácsos, az alakuló közgyűlés elnöke mondott.

Mert az egyesületi tagok elhalnak, a pápiros pénz a szél is elújjia: de azok az eszmék, a melyeket Dr. Markusovszky Lajos miniszteri tanácsos beszéde akkor elhintett — soha elnem homályosuló igazságok.

Azt mondá az az elnöki beszéd, hogy „midőn egyesületünk — a maga szempontjából — az embert táplálkozása, nevelése, életmódja, lakása és foglalkozására nézve születésétől a sirig kíséri; midőn a természet és társadalmi élet és irányban fontos tényezőit megfigyeli: ezzel a közegészségügyileg elért vívmányok, a lelki kultúra és közérkölcsliség tényezői rá és vállának. A tisztaság a rend, a rend a munkásság és takarékoság, a mértékletesség a vad ösztönök és indulatok feletti uralmat eredményezik s mind ezek összhatásában egy tisztas család otthon utáni vágyat és törekvést, biztos közállapot iránti szeretetet vonnak magok után s az önbizottság és ezzel mások jogai tiszteletben tartásának teszik le megnevetendő alapját.”

Azt is mondá az az elnöki beszéd, hogy „a cél, melyet társulatunk maga elé tűzött a legjobbak figyelmére és pártolására méltó, kiválti korunkban, melyben — ugy látszik, a természet azon törvénye szerint, melynél fogva a népek fejlődésében hol egyik, hol másik irány jut túlsúlyra — az eszményi politikát és világnézetet a realismus és az érdekek politikája háttérbe szorította, s az emberiség jólétét általán kereső és céljának tekintő törekvések helyét az országok, nemzetek, osztályok, felekezetek külön — nem állítom, hogy eseteg szintén nem jogosult — de külön aspirációjának kielégítése és előnyeinek biztosítása foglalta el.

A közegészségügy ezen tér, melyen a legtovább eső országok s a legkülönbözőbb nemzetek is — bármily ellentétekek legyenek egyébként érdekeik — barátságosan találkozhatnak s országunk minden nyelvű népe, felekezete és osztálya, az állam, a társadalom, az egyház és a legkülönbözőbb foglalkozások egy másnak testvéri kezét nyújthatnak.”

És mintha ennek az elnöki beszédnek a hangja elhallatszott volna egyik társadalmi osztályból a másikba: azt látjuk, hogy az országos közegészségügyi egyesület tagjai között egyetemi tanárok s gyakorló orvosok mellett nem csak főbirtokosok, kereskedők, gyárosok, mérnökök, magánzók, hanem államtitkárok, miniszteri tanácsosok, országos képviselők, főrendi házi tagok, olyan főpapok mint Haynald Lajos bíboros érsek, Samassa érsek, Süster Constantín, Schlauch Lőrincz Dalányszky Nándor, báró Hornig Károly és Szász Károly püspökök, b. Döry József gróf Szapári István főispánok, gróf Zichy Agoston főispánok, Széchenyi Béla gróf, Zichy János gróf, Zichy Odón gróf, Lipthay Béla báró, Horváth Boldizsár, Festetics Gyula gróf, Stájer országbíró, Andrássy Aladár gróf, Fraknói Vilmos, Dr. Duka Tivadár Londonból, Dr. Iváncsik Viktor Bécsből — mint alapítók fordulnak elő. Sőt nők is beléptek az egyesület alapító tagjai között mint Zichy Mária grófnő, öz. Szemerényi Mária, Stephánai Lajosné, Ebner Eduardné, öz. Bezeredy Istvánné, Lechner Károlyné, Kasselli Eug-nie, öz. Karlovszky Zsigmondné, V. D. Osten-Stojnovies Leopoldina és többen. Erdekes hogy nemcsak a mánások, főpapok, orvosok, köztölt, hanem a nők között is többen 50 fti. helyett 100 fti alapítói tagdíjat tettek le. Ott van az alapító tagok között Pozsony, Moson, Torontál megye törvényhatósága, az Arvai közbirtokossági uradalom, Miskolcz városa, a pozsonyi s borsodmegyei orvosgyógyászati egyesület.

A rúdes tagok száma pedig, — kik évente 3 fti tagsági díjat fizetnek s a pártoló tagok száma, — kik évente 1 ftiót fizetnek, annyira felszaporodott az egyesület meg alakulása óta, hogy a társulat folyóiratának az „Egészség” nek 1. 2-ik számából éppen a napokban harmadik kiást kellett sajtó alá rendezni, a mi ezuttal azt jelenti, hogy a tagok száma a 3000-ban jár.

De Breecenben is van ezen egyesületnek 5 hivatalos viselő orvos tagja, azon kívül egy nyugalomba vonult gyógyszerész és még egy vagyonos ur ember.

Hiába! Stájerország meg London felé könyebben elviszi a szét a hazgot.

Hamarabb eljutott ennek a megalomnak a híre Bécsbe is mint némely nagy magyar városba. Legalább az, hogy Ö Felsége a király 1000 forintot adományozott az országos közegészségügyi egyesületnek — ezt bizonyítja.

A ki most hall először ezen egyesületről, megkérdendézné, hogy valyon ki lehet ennek az elnöke?

Hát bizony az előbb előadott megalakulás óta — Magyarországon nagy érdemű cultus ministere nagyméltósága Trefort Agoston ur, a ki akadémiai elnöksége mellett — ebben a társaságban történt elnökök választását is elfogadta.

Most már én, ki Debreczen város és vidék közönségének ezt az országos egyesületet keletkezése előadása által magam jószántából bemutatnám — elhallgathatnék.

Mert azok után — a miket röviden elbeszéltem — azt, hogy ez az országos közegészségügyi egyesület virágzó egyesület, — meg hogy ennek a gyors emelkedése tünetényszerű, alomnak is megjárna — immáron nekem elhiszik. De valaminek az elmondásával még adósak érzem magam.

Hazánk nagyobb városaiban a közegészségügye kellő figyelemre méltatva nincs.

A közönség ugyan jó ösztönötől s bosszúságától vezérelve panaszta tárgyát éppen úgy mint a bíró a különféle büntetést — jól minősíti, a midőn köztérnek tisztán tartását, köztisztaság elvételét, a midőn közegészségügyi érdekekről, köztisztaság elleni vétségről beszél: de mihaszna beszél, mikor szava ilyen felfogásba ütközik hogy „Na nem lesz már baj! A tegnapi zápor eső jól kimosta a bedugult utcaizsatornákat. Elég lesz ez a legközelebb jövőendő fellegzakadásig.”

Arra is van példa — de nem minden hazai nagy városban — hogy ha valamely szivárványos köz kut bedugul — melynek vízből egy-két ezer ember táplálkozik — hát az legalább másfél esztendő e ig bedugulva marad.

Es így tovább. Falunkban lehet kevesebb baj, kevesebb közegészségügyi hiány, de ez a körülmény semmit se változtat a közügyállásán, mert a kevesebb falusi hiba fel nem vése éppen olyan mulasztás, mint a több városi teendő el nem végzése.

Tizenegyedik éve, hogy Magyarországnak van a közegészségügyi rendezéséről törvénye.

A mit világosan bizonyít az, hogy azok, a kik egyik veszedelemtől a másikig egy egészségtelen lakást fel nem fedeznek, egy lábnyi talajt fertőzöttnek, rothadásfészkeknek még hirtőbb s em érnek, elromlott kut szerkezetet másfél évig kijavíthatni nem tudnak, csatorna hálózat ablítólól nem is hallottak — utcaizsatorozására még a rossz vizet is sajnálják, köteteket hivatalos lemondással adnak át az enyészének stb. stb. tehát azok, ha a cholera veszély területüktől mártok néhány órányira van — a ki nem tisztított gödröket, az évi védeken keresztül elszennyeződött engedett utcaizsatorjai közegészségügyi rendezéséről alkotott 1876-ik évi XVI. t. cz. megfelelő paragrafusaira való hivatkozása — behintik rózsaszínű Carbol porral.

Törvényezikre kell é ennél égbekia-tóbb m gdiösítettés?

De azért nem lesz az soká úgy, hogy az a törvények melybe egyéb közt a városok, községek tisztán tartásának elve s módja le van fektetve — szegényen valjon. Az országos közegészségügyi egyesület „Egészség” czimű közlönye által már is széles körben terjesztett az egészségség megalomtalmasására vonatkozó ismeretek. S ezt a közlönyt egy forint tagsági díjért egy évig mindonki megszeresheti magának. E folyóiratból most két hónaponként jelenik meg egy-egy füzet két ivnyi tejedelemben. Egészségügyi tárgyakról nyilvános előadásokat is rendez az egyesület.

A Budapestben létező központi választmány pedig fontos egészségügyi kérdéseket tudományos megvitatás alá vez s mind ezeket a vitákat mind a nyilvános előadásokat az egyesületi közlöny megviszi a haza minden részébe.

A választmány háromféle szak ösmeretet képviselő férfiakból áll s ez szerint a 3 szak osztályra egy mint orvos természetudományi, — technikai és közgazgatási oszlik.

Érdekes az alapszabályok 18-ik paragrafusa, mely szerint „az egyesület oda hat, hogy a vidék nevezetesebb városaiban s ezek környékén lakó tagjai egymással ériatkozzanak ama város és vidék egészségség ügyével foglalkozzanak.

E ezébelől saját kezdeményezéséből vagy ama vidéki tagoknak indítványára szervezi az országos közegészségügyi egyesület a vidéki osztaglyát oly módon, hogy megbizottjai által a tagokat gyűlésre egybehívja, a melyen, ha legalább 12 rúdes tag van jelen: az osztaglyt megalakulnak nyilvánítja ... A vidéki osztagly alakulása teljesen önkéntes a maga helyi céljainak é ömóditására.”

De hát kik lehetnek rúdes tagok? Az alapszabályok 6. §-a szerint „Rúdes tag, ki évente 3 fti, — pártoló tag, ki évente 1 fti tagdíjat fizet.”

E nagy szabadsághoz képest — mit az egyesület tagjairól szóló paragrafus magába foglal — a körülből így ezerre menő rúdes tagok közt igen sok nő van. (Eppen úgy a másik ezerre menő pártoló tagok közt is.)

Remélhető, hogy 12 rúdes tag Debreczenben is kerül.

En legalább, ha alkalmatlanságnak nem vennék, egy egy aláírási iv. elfogadása esetén megkiegérlem társadalmi köreinkkel a tag gyűjleszt.

S hogy ez az országos egyesület a hazai közegészségügyi állapotának megjavítására s a mindnyájunkat egyaránt és legközelebből érdeklő egészségügyi ismereteket terjesztésére — mind az egészségség lakás, az ivóvíz kérdése, életmód, ruházat, testgyakorlat, magán és köztisztaság stb. — bizonyos sikerrel fog közreműködni, arra nézve az a biztosítékunk is van, hogy ennek az egyesületnek főtitkára s életöl lelke Fodor József budapesti egyetemi orvoskar dékán ur, nem csak Magyarországon legnagyobb egészségügyi tudósa, hanem ennek a szaktudományának az egész tudós világ előtt elsősmert vezérferfia.

S emlékezzék rá minden szives olvasóm, hogy enél nagyobb biztosíték nem kell. Dr. Miskolczy Zelizy Dániel középiskolai iskolaorvos és egészségügyi tanár Hajdumegye tb. főorvosa.

Napi hírek.

— József főherceg Debreczenben. Magas vendége volt tegnap városunknak József főherceg Ö fensége, a legmagyarabb főherceg érkezett körünkbe, kinek látogatása mindannyiszor valóságos ünneppé teszi itt idősének kedves idejét, s a lelkesedéssől, melylyel Debreczen közönsége fogadni szokta, — mindannyiszor alkalma nyílik. Ö fenségének tapaszaltalnia, milyen rajongó szeretettel viseltetnek itt az ő magas személye iránt. Mostani megérkezésekor is csütörtökön este 7 órakor több ezer főre menő közönség várta a pyors vonatot, melyen kíséretével utazott a főherceg. Vele jött Br. Nyári tábornok s udvarmestere is. Fogadtatására megjelentek a szőnyegezett zászlókkal, cimereikkel feldíszített perronon: Gr. Dégenfeld József főispán, Simonyi Imre kir. tanácsos s polgármester, Szakszó Rozsó prépost-pébánu, K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész, Rásó Gyula alispán, Boczkó Sámuel főkapitány, Jelenffy Kornél, a törvényszék elnöke, több városi, megyei s állami tisztviselő; urak és urinők; kiút volt a honvédtisztikar s ennek élén Giczay altábornagy A főherceget gr. Dégenfeld József főispán üdvözölte, mire a főherceg válaszában ajánlattal említette, hogy a tavaszon közebejött akadályok miatt nem jöhetett el ide s így egy egész évig kellett várnia, hogy az ő kedves Debreczenét ujjal láthassa. A főherceg a város híres ötös fogatán éljenzések közt hajtattott be a városba s a Bikába szállt meg. Másnap reggel 7 órakor az Apafája melletti nagy gyakorlótere kooi zott ki; hol a csapatok felvonulásáról, a gyakorlatokról előszörőleg nyilatkozott. Később megismertte a honvédek s a sárnyak k at is. Dében ő fensége saját szállításán szűkebb körű ebédet adott, melyen részt vettek a főhercegen kívül Giczay altábornagy br. Nyári és Van der WENZE tábornokok egy dandarnok, két alezredes, gr. Dégenfeld József főispán, Simonyi Imre kir. tanácsos polgármester és két segédtsit. A menü a főherceg azon rendelkezéséhez képest állítottott össze, hogy az ebéd magyaros legyen.

Az étrend a következő volt: Barna leves, főzelékkel, hideg kecsge tartárral, marha hus, paradicsommal, bélszín finom főzelékekkel, kápozotts rétes, gyümölcs, fagyalt, kávé, ó-bor, egri veres és mohai Ágnesv. Déután a főherceg a nagyerdőre rándult ki, hol esti 6 óráig kedélyesen töltötte az időt. Ma reggel 6 óra 45 perczkor elu azott Töke Terebesre.

— Számonekő szék tartott ma a megválasztásán, melyen résztvettek a központi tisztviselőkn kívül a főszolgabírók és a városok polgármesterei.

— Debreczen város virilisei. A város legtöbb adót fizető polgárai névsorának összeállítása alkalmából most folynak az érdekeltek részéről a felszólalások és jelentkezések. Az ideiglenes összeállítás szerint a legnagyobb adó, melylyel városunk egyik polgára első helyen jut be a virilisek közé 9316 fti 38 kr. (Szegeden a legnagyobb adó 3400 fti); az utolsó, a 93-dik virilis is 500 fti adót fizet nálunk. (Szegeden a minimum kevéssel több 100 ftrnál.) Az a számadat, mely szerint huszonkilenczven fizetnek felül 1000 fti adót (Szegeden csak 8-an) azt bizonyítja, hogy Debreczenben sok gazdag ember van. A még nem végérvényes névsor szerint 3 polgár fizet 900 —, 5 polgár 800 —, 7 polgár 700 —, 20 polgár 600 —, s 19 polgár 500 forintot felül adóösszeget. A jövő évi virilisek sorában, a földadó főlebb emelése folytán, különösen erősen lesz képviselve az ügynevezett törzsköcs polgárostály, melynek kezében óriási földbirtok van összehalmozza.

— Hymen. Ifjabb Lichtenstein József birtokos s depr. vaskereskedő — Lichtenstein József, a volt orsz. képviselő fia, eljegyezte a szép Nilsen Emma kisasszonyt, Gregersen Guibrad urnak húgát, ki városunkban hosszabb ideig szokott időzni sógoránál Fischer urnál a Gregersen özég társánál — Tóbi Juliiska kisasszonyt, Tóbi István törvényesbíró leányát s Zsabó Lajos, a tarcali vincellérképző intézet igazgatója jegyezte el.

— Felhívás. A veszprémi tűzvész, melynek megdöbbentő részleteiről a hirnapok honnak tudósításokat, számos polgártársunkat a legnagyobb nyomorba ejtette, a mennyiben nemcsak a hajlék, lakberendezés és ingóság, hanem az egy év alatt verejtekkel szerzett élet, a gabona is a lángok martaléka lett. A vörös kereszt egytetet a nyomor egyhítésére 300 ftiót küldött a veszprémi vörös kereszt főkegyletnek; azonban ez csak pillanatnyi segély lehet; és ennélfogva azon kérelemmel fordul a nagyérdemű közönséghez, hogy a szerencsétlen tűzkárosultak részére

könyradományokat hoz (II. lánchidutak) A radományokat a hivata'os részében fapsten 1887 szept. 11. Gyula elnök. Gr. Z. Nők. I v á n k a Imr

— Az új tanma d. e. 9 órakor isteni tisztelettel, m inaterem restaurá'ó nagytemplomban ta a tanárkarokkal élén meg a tágas tem dicséret eléneklése enekelt Mácsay Sándó tanít, Csiky L. kollégium lelkész a buzgószággal. Jelen tiszteltem Békésy a gató. Szűcs István a gondnoka, Simonyi

— Egy szép tartja izgalomban N gét, mint onnan lapu dikén v rradóra Szabó egyik legzebebb fiatal járásbíró leánya Kar mérgete magát s de nok közt meghalt. T mellett ment végbe zetes tette a kedve sem tudja.

— Ellenőrzési (Hirdetés.) A m. k. dadár parancsnoksá állapított fely szerint városunkban terv édik napján reggeli 8 honvédtaktanyában. Miután az ellenőrzé kötelezett honvédek kött méltól eltérőleg és a nyilvántartási nak 1-5-ös pontja értelmében az általános nyak kifüggesztése ellenőrzési szemlére szolgált és tartalékos kül arra, ha valjon vagy pedig városunk tartózkodik, — honvédeje elhoztatala mellé és időben, minden té vás bevarása nélkül megjelenteni a tési és — övegy hozatala nem kívant ellenőrzési szemlére gában a legrövidebb megjelenésre követel meg, egymint: Az h 9-én az 1876 k osok és az

évenben soro ott honve November hó 10-én díz évbeli honvédek bali tartalékos és 18 évenben sorozott husz tartózkodó más közs magyar királyi és honvédek zárlóaljakho tartalékos honvédek. m-gjeleoni nem köte évenben kénytelen s továbbé katonai ki vergyakorlatban rész évbéli sorozott és t utószemle a fent k Nov. hó 23-ik napi m. kir. 3. honvédek Péterfia-utcaizs lakta lén megjelenni kötnapján reggeli 7 óra urnál jelentkezni kö jelenni kötelezettek léről is legelőndő okatonai fegyelmi városi tanács.

— Szeged szerint 19,897,118 fti tartozással van alföldi városnak a 14,123,781 ftrnyi tialanokban, épületekben. — A jövő évi összes bevételek 992. irányozva; a kiadás kr. A földrendő hiányból fedezik. A bevéggekkel növelik: a 1 fti. 70 kral; a 16 ftrral, és a rúvezet szemben a tartozás lesztésére nagyobb jövedelm, mert a tö előirányozva; a köz 78 ez r forintba ker fordít Szeged iskolák ti székokra, és vallás mint Debreczen.

hogy Debreczenben maga az egyház és ként. Szegeden a j iskolákra 118, tudolokra 25, vallásügy forint van előirányuk felemlíteni még ügyre 16, köztiszta tására 51, tavoltság közádókra s adózás rintot fognak a költeni.

árek.
zég Debreczenben.
nap városunknak Jö.
ge, a legmagyarabb
kbe, kinek látogatása
ünneppé teszi itt idő.
a lelkesedésről, mely-
ege fogadni szokta,
en nyomon találkozik,
ma nyílik. O feny-
ilyen rajongó sze-
z ó magas személye
ésekor is csüörtökön
főre menő közönség
melyen kíséretével
s jött Br. Nyári tá-
s. Fogadtatására meg-
szólókkal, ezimerekkel
r. Dégenfeld József
kir. tanácsos s pol-
sú prepost-plébános,
lelkész, Rásó Gyula
főkapitány, Jelenffy
lnőke, több városi,
árak és urinők; kint
ennek élén Giczey altá-
Dégenfeld József fő-
kereskedés-választóansaj-
ta tavaszon közbejött
jöhetett el ide s így
várná, hogy az ő
látassza. A főher-
g fogatán
be a városba s a
nap reggel 7 órákor
gyakorlótere koc i-
felvonulására, a gy-
nyilatkozott. Később
éd kaszárnyá-
sége saját szál-
et adott, melyen részt
Giczey altábornagy
Wenze tábornok
redes, gr. Dégenfeld
Imre kir. tanácsos
tiszt. A menu a főher-
épezt állítottatott ü-
agyaros legyen. —
volt: Barna leves.
ege tartárral, mer-
bélzsin finom fő-
e, gyümölcs, fagyalt,
és mohai Ágnesviz.
agyerdőre ráudult ki,
sen töltötte az időt.
szkor elu azott Töke
zék tartatott ma a
szölvettek a központi
szolgabírók és a vá-
os virilisei. A város
arai névsorának öss-e
folynak az érdekel-
ások és jelentkezések.
ás szerint a legna-
osunk egyik polgára
ok közé 9316 frt 38
obb adó 3400 frt);
lis is 500 frt. adót
a minimum kévsell
számadat, mely sze-
nek felül 1000 frt.
an) azt bizonyítja,
gazdag ember van
névsor szerint 3
gár 800 —, 7 polgár
s 19 polgár 500 fo-
get. A jövő évi virili-
lebb emelése folytán,
épviselev az ügyne-
szertály, melynek ke-
van összehalmozza.
Lichtenstein
vaskereskedő — Lich-
orsz. képviselő fia, el-
Emma kisasszonyt,
ak hugát, ki váro-
szokott időzni sogo-
regeresen özég társá-
sisasszonyt, Tóbi Ist-
ányát s a b. Lajos,
intézet igazgatója
veszprémi tűzvész,
észleteiről a hírlapok
zamos polgártársun-
orba ejtette, a mennyi-
lakberendezés és in-
év alát verejtéssel
is a lángok martaléka
gytetet a nyomor egy-
tt a veszprémi város
azonban ez csak pil-
és emnélfogyva azon
gyérdemű közönséghez
szükárosultak részére

könyvradományokat a központi igazgatóság-
hoz (Itt lánchiduta 1) juttatni meggyeskedjék.
A radományokat a „Budapesti Közlöny“ nem
hivatásos részében fogjuk nyugtatni. Buda-
psten 1887 szept. hó 7-én. Gr. Károlyi
Gyula elnök. Gr. Zichy Nándorné társel-
nök. I v á n k a Imre gondnok.
— Az új tanévét a kollégiumban
ma d. e. 9 órákor nyitották meg ünneppélyes
isteni tisztelettel, mely ezuttal, a főiskolai
imaterem restaurálása miatt, kivételosen
nagytemplomban tartatott meg. Az ifjuság
a tanárkarokkal élén, teljes számban jelent
meg a tágas templomban. — A 37-dik
dícsért élénklése után a k á n t u s
enekelt Mácsay Sándor vezetése alatt s azu-
tán nt, Csiky Lajos hittanár mint a
kollégium lelkész imádkozott szépen, illetett
buzgósággal. Jelen voltak a megnyitó isteni
tiszteleten Békassy Gyula tankerületi főigaz-
gató, Szeles István a debreczeni egyház fő-
gondnoka, Simonyi Gyula alezredez stb.
— Egy szép leány öngyilkossága
tartja igazolomban Nagy Károly közönség-
gét, mint onnan lapunkat értesítik. E hó 5-
dikén vradóra Szabolcsmegye ős városának
egyik legszebb fiatal kisasszonya néhai T. I.
járásbíró leánya Karolina, gyufaoldattal meg-
mérgezte magát s déli 10 órára iszonyu kí-
nok közt meghalt. Temetését általános részvét-
mellett ment végbe. Hogy mi vezette e vég-
zetes tette a kedves szép fiatal leányt, senki
sem tudja.
— Ellenőrzési szemle Debreczenben.
(Hirdetés.) A m. kir. 3. honvéd gyalog fő-
dandár parancsnokságával egyetértőleg meg-
állapított terv szerint az ellenőrzési sz-mle
városunkban folyó évi November hó 9. és 10.
dik napján reggeli 8 órákor a Péterfia-utcai
honvédlakományban fog megtartatni.
Műtan az ellenőrzési szemlére megjelenni
kötelezett honvédek behívása — az eddigi szo-
kott módtól eltérőleg — a felsőbb rendeletek
és a nyilvántartási utasítás 47-dik szakaszá-
nak 1-ső pontja értelmében nem behívó-jegyek
hanem az általános és nyilvános hirdetés-
nyak kifüggesztése által eszközöltek; az
ellenőrzési szemlére minden tartósan szabad-
ságot és tartalékos honvéd, különbség nél-
kül arra, ha valjon az Debreczenben illetékes
vagy pedig városunkban csak ideiglenesen
tartózkodik, — honvéd igazolványi könyve-
kéje elhozatála mellett, a fentkített helyen,
és időben, minden további idézés vagy felhi-
vás bevárása nélkül az ellenőrzési szemlére
megjelenni tartozik. — Az eske-
tési és — övezési bizonyítványok el-
hozatala nem kivántatik. Hogy pedig ez el-
lenőrzési szemle által mindenki foglalatosság-
gában a legrövidebb időig gátoltassék, — a
megjelenésre következő sorrend állapították
meg, ugymint: Az 1887-dik évi November
hó 9-én az 1876 dik évbeli tartalé-
kosok és az 1876 dik és 1877-dik
évből soro ott honvédek; az 1887-dik évi
November hó 10-én az 1878., 1879. és 1881-
dik évből honvédek, ugyszintén az 1876. évb-
li tartalékosok és 1877. és 1879-dik
évből soroztott huszárok és a városunkban
tartózkodó más községbeli születésű idegen
magyar királyi és császári királyi osztrák
honvéd zászlóaljához tartozó szabadságos és
tartalékos honvédek. Az ellenőrzési szemlé-
megjelenni nem kötelesek azok, kik az 1887-ik
évből soroztott és tartalékos honvédek. —
tovább katonai kiképzetésben vagy fegy-
vergyakorlatban részt vettek és az 1875 ik
évből soroztott és tartalékos honvédek. Az
utószemle a fent kijelölt helyen folyó évi
Nov. hó 23 ik napján reggeli 8 órákor a
m. kir. 3. honvéd gyalog fődandár I. zászlóalj
Péterfia-utcai lakományában lesz. A szem-
lére megjelenni köteles kürtösök a szemle
napján reggeli 7 órákor a szemlért tartó tiszt
urnál jelentkezni kötelesek. Ha valaki a meg-
jelenni kötelezettek közül a fő- és utószem-
lélől is elgandó ok nélkül elmaradna, —
katonai fegyelmi büntetés alá fog esni. A
városi tanács.
— Szegedi város vagyona a leltár
szerint 19,897,118 frtra megy, mely 5,773,336
frt tartozással van megterhelve, s így e nagy
alföldi városnak a legutóbbi felvétel szerint
14,123,781 frtnyi tiszta vagyona van ingat-
lanokban, épületekben és felszerelési tárgyak-
ban. — A jövő évi költségvetés szerint az
összes bevétel 992,115 frt 70 ban vannak elő-
irányozva; a kiadások pedig 1,165,374 frt 70
kr. A fűdőzendő hely 173,254 frt; ezt pótdo-
ból fedezik. A bevételeket legnagyobb össze-
gekkel növelik: a haszonvételi jogok 353,809
frt. 70 krral; a földék jövedelmé 399,201
frttal, és a közvezeték 78,470 frttal. Ezzel
szemben a tartozások s ezek kamatainak tör-
lesztésére majdnem teljesen fölmege a földék
jövedelmé mert a tölesztésre 363075 frt van
előirányozva; a közigazgatás 107, a rendőrség
78 ezer forintba kerül. Hatálmás összegeket
fordít Szeged iskolákra, tudományi és művésze-
ti szölokra, és vallásügyekre; kétszerte többet
aut Debreczen. — Havem az is igaz,
hogy Debreczenben e terhek plentékeny részét
maga az egyház és a társadalm viseli ün-
ként. Szegeden a jövő évi költségvetésben
iskolákra 118, tudományi és művészeti czé-
lokra 25, vallásügyi kiadásokra pedig 15 ezer
forint van előirányozva. Erdekessék talál-
juk felemlíteni még azt, hogy az egészség-
ügyre 16, köztisztaságra 33, utcza-világi
tásásra 51, tisztoságra 20, segélyezésre 25,
közadókra s adózási költség-
rintot fognak a jövő évből a szeg-
költeni.

— H. Dorogról írják tegnapi kelettel
lapunknak: Örömmel jelezhetem, hogy talán
sikerül rövid napok alatt elérnünk azon
őhajtvá várt perozet — melyben az ismeretes
papválasztásból szomorú emlék gyasút örök-
időkre fenn maradó felzavart, s zaklatott
kedélyek rendes, nyugodt állapotukba térnek
vissza. S ezen eredmény körül sem a clerus,
illette püspöki kormány intézkedéséből, hanem
mindenesetre F e r e n c z y Elek jár. szolgabíró
urnak felette tapintatos, s minden irányban
kutatóság beható erélyes vizsgálataiból áll
elő; ugyanis nevezett főszolgabíró ur, ki est-
vel 9. óráig folytatta az izgató elemek kihall-
gatását már eddigel is több oly egyént fékezett
meg kiké, lépre nem kerülnek, felette sok zavart
idézhettek volna elő; míg így elnémitásuk,
czinkos társaik maghunyszködését vont
maga után, s csak most veszik észre, mily
áldás és szerencse, ha egy város élére szak-
k é p e s e g y é n á l l i t t a t i k. — Ily á-
lásában a helyz nek szép és nemes feladat
var nevezett főszolgabíró urra — s remél-
jük azt megis fogja tudni oldani, s erőssen
hiszük, hogy megkezdett vizsgálatait azzal
fogja bekoronázni, hogy a lázongók fejét a
törvényték e ő állítandja, mit ha sikerül „el-
érnie, ugy városunkban a könyugodalmat,
s békét huzamosb időre biztosította, s mi el-
járását ép ugy magasztaljuk mint a közegészség
stüzrendőri szempontból eddigel tett s foga-
natosított ténykedéseit, s kérjük ne
hagyja magát senki által vezettetni, ha-
nem bizonyítsa be, hogy nemcsak a szemét
gödröket tudja eltávolítani, hanem az embe-
rek között elharapódzott rossz szokásokat
s lázongásra hajadó kedélyeket is képes
kiirtani s lecsillapítani. Mi tehát bizunk s
reméljük csalódnai nem fogunk. — r. l.
— Jubileum az ispotályi parochián.
Szép, felemelő családi ünneppély színlhelye volt
csüörtökön este az ispotályban lévő lelkész-
lak, hol Könyves Tóth Kálmán ur
szük család körben ünnepelte születé-
se ötvenedik évfordulati napját.
A jubiléusnak edes apja, a debreczeni lelkész
kar legidősebb tagja nt. K. Tóth Mihály
ur mely meghatottságtól reszkető hangon,
örömkönyvek között mondotta el egy felkösön-
tőjében mily boldog ő, hogy megérhette fia
50-dik születése napját, ki ugyanazon parochián
szolgálja az Urat, melyben született, melyben
ő is, az apa ötven évvel ezelőtt már lelképás-
ter volt. A szerencse kívánatokhoz, melyeket
a jubiléus lelkész ur e napon kapott, a ma-
gunkét mi is öszinte szívből csatojuk.
— Az Ohati puszta kisebbik felét nem
Hartstein Péter haszonbérleté ki a varostól,
mint a hogy keddi számunkban írtuk, hanem
ennek fia Hartstein Gyula.
— A szegedi szintársulat tagjainak
névsorát Aradi Gerő igazgató most nyújtotta
be az ottani szinügyi bizottsághoz. A társu-
lat tagjai: Nők: Orley Flóra operette és nép-
s imű énekeső, primadonna. Haraszi Her-
min, drámai szende szerepekre. Kissné H.
Mari, népszimű és operette szubrette énekes
nő Folinuszó, drámai hőső és társalgási
jellemszerepekre. Rózsa Rózsika, énekeső
és vigjátéki szende-szereplő. Kükemezei Vil-
ma, naív és szubrette társalgási szerepekre. Agh
Ilona, drámai és vigjátéki szende és társalgási.
Tökés Emilia, drámai anya és társalgási sze-
replő. Gondáné, operette, népszimű énekes-
komika és anya szerepek. Somogyi Nelli társ-
algási szerepekre. Lávár Margit, vigjátéki
naív és szende szerepekre. Férfiak: Pálfi
György, hőszereplő és társalgási szerepek-
re. Kazalitzky Antal, drámai hős- és társalgási
jellemszerepekre. Szilágyi Béla operettebuffő-
énekes és komikus. Sándor Emil, drámai jel-
 jellem- és csejzűvő-szerepekre. Kiss Pista,
operette és népszimű-énekes. Sz. Németh Józ-
sef, szalonkomikus, társalgási apa és operette
buffő, Csizsér Kálmán, lyrai szerelmes és
bonvivant. Hunfi Imre tenorista. Vendrei Fe-
rencz, kedélyes apa és jellemkomikus. Egri
Kálmán, népszimű-énekes. Szarvasi Soma,
társalgási, szerelmes és jellem-szerepekre. Lo-
vászai Dezső drámai apaszerepekre. Hevesi
Gábor, csejzűvő és kedélyes társalgási sze-
replő, Zuojezszi Ferdinánd, karmaster. Van
ezenkívül 12 nő és 12 férfi kardalos. A zene-
k 18 gyakorlott színházi zenészből áll, a
kiket nagyobb operette előadások alkalmával
a zene iskolás tanárai fognak kiegészíteni.
— Mezey Árpádsulata ma és holnap
este játszik utójjára a nagyerdőn. Innen a tár-
sulat Aradra és Temesvárra megy, hol ren-
desen 6-6 hetet tölt. Ma és holnap Schiffer
Amália új tag is fellép s énekeit táncossal ki-
sérve adja elő.
— Rác Károly zenekara ma este a
„Koronában“, holnap este a „Bikában“ fog
já szani.
— Általános tantárgyak nemkülön-
ben a zongora, német és francia
nyelveknek előnyös módszer szerinti ostantá-
sára, egy fiatal ember ajánlkozik, aki ettér-
eddig is sikerrel működött. Gzime szerkesztő-
ségünkben van letéve.
x Köszvény, reuma és idegbajban
szenvedőket figyelmeztetjük mai számunkban
foglat Kwizda köszvény folya-
d é k a című hirdetésére.]

gyorsvonattal ideérkezett s tovább uta-
zott Gesztre, hol néhány napot tölt.
PARIS szept. 10. Hír szerint a
francia kormány legközelebről vissza-
hívja a ruscsuki francia konsult.
SZOFIA szept. 10. A „Reuter“
ügynökség jelentése szerint Coburg a
választások után több bolgár várost meg-
látogat.
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.
Farbige seidene Faille Française
Surah, Satin merveilleux. Atlasse, Da-
maste, Ripse und Taffete fl. 35 per
Meter bis fl. 7.45 vers. in einzelnen
roben und Stücken zollfrei m's Haus
das Seidenfabrik-Depot G. Henneberg (K
und k. Hoflieferant), Zürich. Muster umge-
hend. Briefe kosten 10 kr. Porto.
LEGUJABB
őszi és téli
női ruhakelméket
dus választékban ajánl
Kunz József és társa
C Z É G.
Meghívó.
A debreczeni szodaviz gyár részvény
aláírói felhívatnak, hogy az 1887. Szept.
24-én d. u. 4 órákor Vilmos Lajos sörcsar-
nyokban tartandó közgyűlésre mennél szá-
mosabban jelenjenek meg, annyival inkább
mert a megjelentek végérvényesen fog-
nak határozni a megalakulás illetve fel-
osztás felett. Tárty: a felosztás.
A választmány.
A köszvény, rheuma és idegbetegség.
„Eredeti-Champooing-Bay-Rum“
az egyedüli határozottan csahatatlán fejjíz,
sőt akkor is ha minden szer a hajhullást és
kopaszodást meg nem bírná akadályozni, 8
nap alatt a haj hullását tökéletesen aka-
dályozza és sürű utannóvés idéz elő. Fej-
korpá egy éjszaka alatt is eltűnik. Egy ere-
deti üveg ára 90 kr és 1 frt 75 kr Kapható
SZEPESSY ANTAL nál.
100-200 drb
gulyabeli marha téli legelte-
tésre elvállaltatik igen jutá-
nyosan.
Értekezhetni Turai Farkas
irodájában.
Uj!
Diaphragma szemüvegek!
FISCHER JAKAB
látyszerész Debreczenben.
Ajánlja az új találmányu
Diaphragma szemüvegek
és orosiptetőket
melyek a leghiresebb szemtanárok által el-
ismerést nyertek.
Uj szerkezetű
Aneroid légsulymérők
legpontosabban járó szerkezettel, kétfős scálával és mind-
két oldalra jegyzendő mutatókkal.
Mindenfélé hőmérők és pontosan kipróbált maxi-
mal-test-hőmérők. Folyadékermők: szesz-pálinka, bor,
mest, cezet, lug, czukor és tejermők. Philoxera nagyító
lencsék, nagyító üvegek és görccsövek, delejtük, pontosan
kipróbált vízszinmérők, valamint minden a látyszerészi
ezikkembe vágó tárgyak legjobb minőségben kaphatók.
Igazítások elvállaltatnak.

Műtő (opérateur)
Dr. Brukner Ernő
orvos-, sebész-, szemész-,
szülész tudor,
börgyógyász.
A „fővárosi közkórház“ volt másodorvosa.
Rendel: délelőtt 8-9,
délután 2-4 óráig.
Lakik: Batthyányi utca 2560. sz. a. (Stiber-ház.)
Táncztanítás!
Van szerencsém a n. é. közönség becses
tudomására juttatni, hogy táncztanítási óráimat
a hely. hitv. egyház leánynevelő intézetében és
több magánháznál folyó évi szept. hó 12-én
megkezdem. Továbbá: oly növendékek részére
kik sem a fent nevezett intézetben, sem ma-
gán háznál tanulni nem óhajtanak, egy
igen tisztességes hely n e czébra alkalmas
helyet bérletem. Midőn erről a n. é. közön-
séget értesíteni sietek, iparkodni fogok az
előző évekről ismert nagybecstű bizalmát és
kegyes pártfogását ez alkalommal is ki-
érdemelni.
Teljes tisztelettel
Alföldy Károly
táncz-mester.
Beiratások elfogadtatnak az intézet igaz-
gatósága által, továbbá ifj. Csáthy Károly ur
könyvkereskedésében és lakásomon: Kis-szap-
panos utca 409. sz.
16 cat. hold
majorsági föld a volt czukorgyár és va-
sut közelében 3 vagy 6 évre bére kiadó.
Értekezhetni
Kerekes Géza
tulajdonossal
Péterfia 819.
Bérbeadó macsi tanyák.
A debreczeni takarékpénztár tulaj-
donát képező 48 és 1/2 nyilas macsi ta-
nyaföldek a rajtok levő épületek, beru-
házások és vele járó jogokkal együtt —
1887 Október 1-től kezdve 6 évre ha-
szonbérbe kiadók. — Felhívatnak tehát
haszonbérletni óhajtok, hogy zárt aján-
tataikat f. September hó 20-ikáig a dél-
előtti órákban a takarékpénztár hivatalos
helyiségében Szepessy Antal vezérigaz-
gató kezébe beadni sziveskedjenek.
— A részletesebb feltételek ugyanott
megtudhatók.
Debreczen, 1887. September 9.
A debreczeni
takarékpénztár igazgatósága.

Tüdőbetegek szanatóriuma

UJ-TÁTRA FÜREDEN.

Hidegvízgyógyintézet

klimatikus és területi gyógyhely, tüdőbeteg szanatóriuma.

A szép meleg idő még mindig magasan tartja a saiont. De a lakás-zavar már megszűnt s jobb szobák is mindenkori koronáknak, a mit azok tudására hozni sietek, a kik eddig lakásra vártak. A szobák ára szept. 1-től kezdve 80 kr. és 1 frt 35 kr. közt váltakozik. A teljes penzió (reggeli, ebéd és esteli) ugyanek.

kor 9 frt vagy 10 frt 50 kr. hetenkint. Az ősz a Tátrában kiválóan szép s gyógyezőokra egyaránt alkalmas, mint a nyár. Azon betegek, kik a telet Uj-Tátrafüredre óhajtnak, jól teszik, ha már most jönnek fel s az ősz szép napjában aklimatizálódnak.

Javalatok. Tüdő- és szívbetegségek, vörsegyenségek, görvélykór, idegbántalmak, mo-csárlás, gyomor és altesti bántalmak, az üdülés minden neme.

Posta- és táviradhivatal a házban (még télen is).

Dr. Szontagh Miklós.

VAN HOUTEN-féle CACAO

LEGJOBBNAK van elismerve és LEGOLCSÓBB a használatban.

Kapható a jobb gyógyszerárúkból, gyógyszerkereskedésekből, csemege- és fűszerkereskedésekből s cukrázdákban bádogszelenczékben 1/2, 1/4 és 1/8 kiló tisztá súlytartalommal.

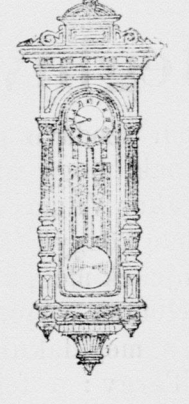
Kapható Debreczenben: Geréby Fülöp és Csanak József uraknál.

Óra- és ékszer- javítások jutányosan készíttetnek.

LEGNAGYOBB ÓRÁS- ÉS ÉKSZERÜZLET DEBRECZENBEN

LÖFKOVITS ARTHUR és TÁRSÁÉ Főpiac 2142. sz. a főposta tözsomszédságában, hol is rendkívül nagy választékban a legolcsóbb áron kaphatók:

Ezüst egyfedelű cylindere óra	8 frt	Ezüst szives gyűrű	2 frt	Divatos ezüst gyermek karkéz	2 frt	6 drb ezüst evő kanál	30 frt
• kettfedelű	11	Ezüst emillett gyűrű	50 kr	Valódi granát női	5	• kávé	10
• egyfedelű ancre	10	• gyűrű keleti gyönggyel	1 frt	Fekete emillett	4	• zámoly	12
• kettfedelű	12	Arany női gyűrű	2	Kékv. ezüst női gyűrű	3	• levesmértő	12
• egyfedelű remontoir	12	• férfi	2	Div. arany jórésben karkéz	12	• tejszó	6
• kettfedelű	16	• peszetnyomó	8	Karkéz nemis opallal	25	• vasfogóeskanál	6
Nickel egyfedelű	8	Valódi gyémánt női gyűrű	8	Valódi gyémánt karkéz	35	• kes és villa	16
Ezüst datum	15	• brilliáns	15	Kedv. ezüst női gyűrű brochétt	2	• csempe csokló	12
• perczre ugró	30	• férfi	30	Valódi gyémánttal	2	• cukorkorogó	4
Arany női	24	Ezüst lencse alakú függő	50 kr	Valódi granát női brochétt	3	• sótaris	4
• cylindere	16	Valódi granát női	1 frt 50	Fekete emillett	3	• tömör ezüztartó	35
• férfi ancre	24	Valódi granát	1 frt 50	Legujabb nemis opallal	20	• gyémánttartó üveggel	10
• remontoir	30	Arany női függő	3 frt	Aranyozott ezüst női medaillon	3	• ezüst vajtartó	25
• datum remont.	20	Legu. opál függő patent zárral	9	Fekete emillett	4	• tömör kenyérszár	30
• perczre ugró	80	Divatos korall függő	3	Valódi granát	5	• négygyártó	25
1 m. hosszú inga-óra	14	• pat. zárral	6	Divatos arany	10	• gyertyatartó	35
Ugyanolyan órák s felet ütő	15	Valódi gyémánt	14	Valódi granát	10	• gyermek evőeszköz tokban	15
1 m. 30 cm. hosszú inga óra	18	Valódi brilliáns	25	Valódi gyémánttal	15	Ugyanaz poharat	14
Ugyanolyan órák s felet ütő	22	Ezüst óralánc vékony	2	Legujabb német nyakkenő tü	2	1 drb ezüst tálca	40
Ugyanolyan 1/2 órák ütő s ismétlő	35	• súlyosabb	4	világító lámpa	2	1 pár ezüst kenyérvajtartó	80
Gyönyörű kivitelű salon-óra	30	• tisztított óralánc	3	Kékv. karkéz	3	1 drb ezüst fontaltartó	15
Fali hajó-óra, jato szerkezettel	5	Arany női divatos rövid lánc	20	Divatos pillangó	2	• ezüst ezüst serleg	25
Ugyanolyan órák s felet ütő	8	Arany férfi óralánc vékony	20	Arany patkó	6	• nagy templomi korbély	40
Irodai v. konyhai bádóg óra	5	• súlyos	40	Aranyozott kékfogó pária	3	1 pár szép ezüst virágtartó	30
Ugyanolyan órák s felet ütő	8	Arany katonai óralánc	25	gombpatent zárral	4	1 drb ezüst gyűző	30 kr
Ezüst-óra francia kistány	3	Arany nyaklánc	30	Valódi granát hajti pária	5	• ezüst és olajtartó	25 frt
• amerikai nagy	5	Aranyozott ezüst női kereszt	2	Aranyozott kedveltszívszínpica	3	1 gyönyörű trancir eszköz	20
• utazási czelokra	10	Finom arany	4	Ezüst férfi medaillon divatos	2	6 aranyozott csemege kés	14
Myosotis új (néfelet) nő broché	3	Valódi granát	4	Valódi gyémánttal női	14	• fekete kávé kanál	10
• karkéz	4	Kutyafő v. lofó ezüst láncra	1	Valódi granát	14	1 szép varrészkező	6
• fermellitű	2	Ezüst Szt-György taller	1 frt 50 kr	Finom arany	10	• ezüst kék kosár	12
Valódi granát gyűrű	1	sziveske	2 frt	Aranyozott colier lánc	2	1 pár ezüst zongora gyertyatartó	40
• férfi mellű	1			Finom arany	10	1 drb ezüst gyűző	6
• sziveske	3					• dohánytartó	12

Ócska arany, ezüst és órák teljes értékűben bevétnak.

Kívánatra képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik. — Vidékre nagyobb választék is küldetik. — A megrendelések azonnal és legteljesebben visszaküldtetnek ki. — A meg nem felelt árak visszacseréltetnek.

Minden óráért 1 évi jótállás vállaltatik. — Az összes árak a m. kir. fémjelző hivatal próbájával vannak ellátva. — Az árak valódiságáért jótállás vállaltatik. — Az inga órák a leg gondosabban csomagoltatnak.

KWIZDA Kőszvényfolyadék (Gicht-Fluid)

Ezen szer kitűnőnek bizonyult már kifizetődéséknél, az erek megbénulásánál, vér aláfutásoknál, nyomásoknál, a bőr érzéketlenségénél, továbbá időszerű göröcsöknél (lábszárgörös), idegfájdalom daganatoknál, melyek hosszas bekötözések alatt előállanak, különös: erősitőnek nagyobb fáradságok előtt és után, hosszabb meneteknél stb. ugyintén előhaladott korban előhaladot gyengességénél.

Kwizda kőszvény folyadék kapható: DEBRECZENBEN nagyban Geréby Fülöp-nél, kicsinyben Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszerárúban és Riekl J. Nagyváradon Janky Antal, Miskolczon: Dr. Csorba István, Dr. Csáthy Gyula, Ujházy Kálmán és Mahr Károlynál, Nyiregyháza: Szopko Adolfnál Korányi Em. gyógyszer. Lederer Ign. gyógyszer és Szolnokon: Fény Bella gyógyszer. és Keekesey T. dor gyógyszerárúban.

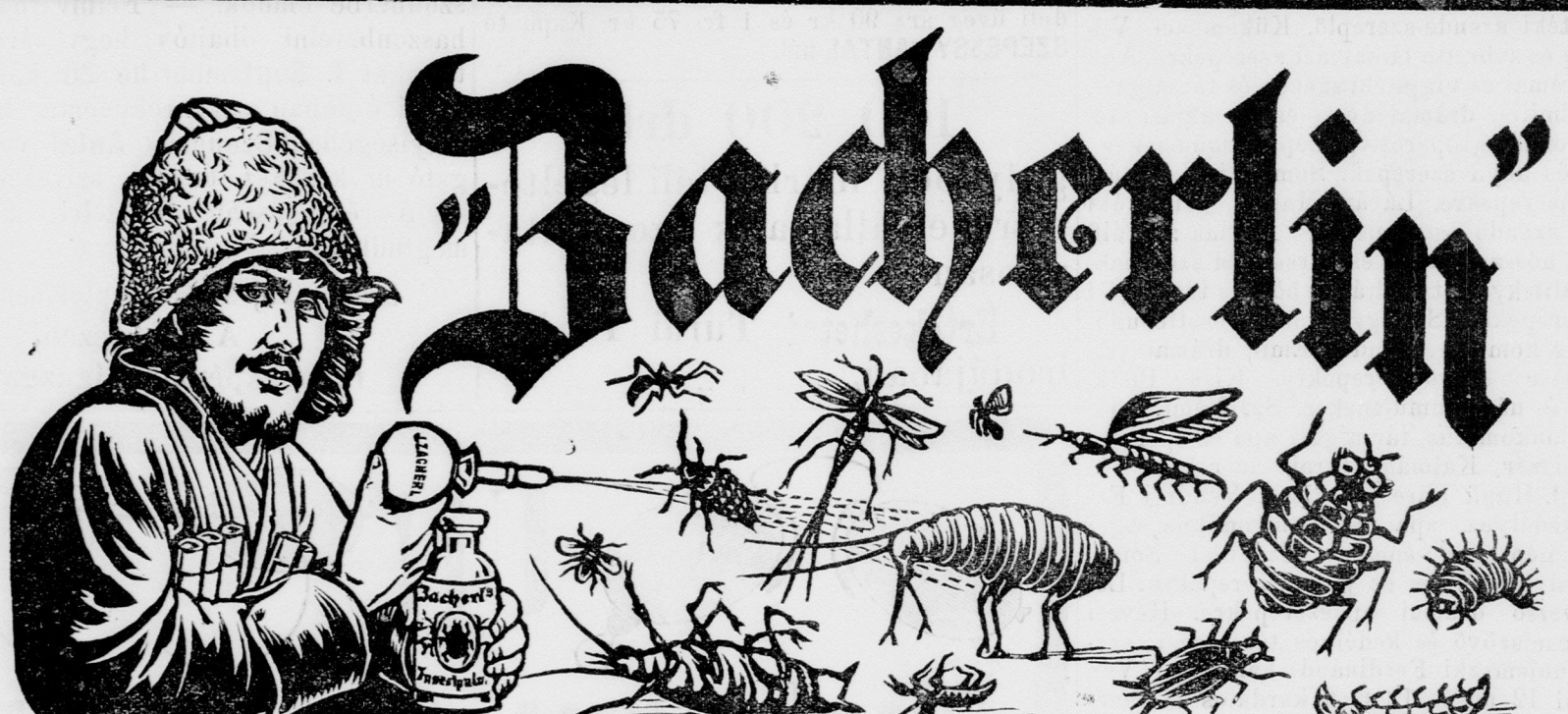
Főraktár: Kwizda Ferencz János osztárak os. k. és román kir. udvari szállító korneuburgi gyógyszerárúban.

Egy üveg ára 1 frt. Csalások akadályozása miatt kéri a n. é. közönség vételénél mindig Kwizda kőszvény folyadékát Gichtfluid kéri, és arra ügyelni hogy minden üveg egy vörös papírszelettel melyen aláírásom és védjegyem van, el legyen látva.

300—500 frtot annak a befolyásos egyéniségnek ki egy biztosítékképes intelligens fiatal embernek képzettségéhez megfelelő állást közvetít p. o. egy magány vállalatnál, gyárban itt helyben mint pénztárnok, könyvelő vagy egy pénzügyintézetnél banknál mint gyakornok. Szives megkeresések a legnagyobb titoktartás mellett. „Inspektor 1000“ cím alatt posta restandó ajánlva ezen lap kiadóhivatalához kéri címezni.

Nyirfabalzsam-szappan. Bergmann és társát Drezdában saját szerű ő szedélitása általegyedi szappan, mely minden börtisztítálatlan s ágót, borkutatget, az arcz és kéz verességét eltávolítja és gyönyörű szép arczszínt kölcsönöz. Ara darabonként 25 és 45 kr. Kapható Dr. Rotschnek Emil gyógyszerárúban.

A ki kétségben van a felett, hogy a hírlapokban feldobott gyógyszerek közül melyiket használja betegség ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kistó-intezetnek Lipcsében kéri a „Betegbarát“ című röpiratot. E könyveskötésben nemcsak a legjobbaknak bizonyult háziszerek vannak észlelően ismertetve, hanem betegségeről szóló jelentések is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű háziszert is elegendő arra, hogy még a átszólag gyógyíthatatlan betegség is szerencsén elhárítsanak. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésre áll, akkor még súlyos ba esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát“ megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyveskötés segélyvel sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a szükséges költség nem kerül.

„Zacherlin“ a legkitűnőbb valamennyi rovar ellen!

Ezen legujabb kiváló különlegesség meglepő erővel és gyorsasággal pusztít el lakásokban, konyhákban és vendéglőkben mindennemű férget, nemkülömben háziállatsíkon, istállókban, növényeken, üvegházakban és kertekben. Valódi minőségű „Zacherlin“ csak: névalírás és védjeggyel ellátott eredeti palackokban árultatik. Ami nyitott papírosban méretik ki, az sohasem „Zacherlin“-féle különlegesség!

- ZACHERL J., Bécs. I., Goldschmiedgasse Nr. 2.
- Kapható a következő cégeknél:
- Decreczenben:** Szabó Zsigmond urnál, Csanak József urnál, Varga Lajos urnál, Szepesi Antal urnál, Gassner Károly urnál, Kohu Henrik urnál, Benedek Árpád urnál, Veidner József urnál, Ganovszky Lajos urnál, Göltl Nándor gyógyszer. urnál, Andre Károly urnál,
 - Dr. Rotschnek Emil urnál,** Deutsch A. és Kun uraknál, Dömök Béla urnál, Wenger János urnál.
 - Nagy-Váradon:** Hirschmann Ede urnál, Bartsch Arthur urnál, Kiss Sámuel urnál, Janky Antal urnál, Huzella Máttyás urnál, Mihelly Pál urnál, Nyir György urnál,
 - Wurst Gyula urnál,** T. Gallawitz urnál, Schön Miksa urnál.
 - Nyiregyháza:** Korany Imre ur.ál, Hoffmann Adolf urnál, Gross S. M. urnál, Lederer Ignác urnál, Glöck Ignác urnál, Feszt László urnál, Szopko Alfréd urnál.
 - Hajdu-Böszörmény.** Gemeinbeck József urnál.
 - Hajdu Nánás.** Slachta János.
 - Nagy Kálló.** Nagy Károly urnál.
 - Nagy Károly urnál.** Wagner Lajos urnál.
 - Szoboszló.** Trocsány Imre urnál.
 - Tokaj.** Rainer D. urnál.

A vidéken „valódi Zacherlin“ ott kapható, hol „Zacherlin-falragaszok“ láthatók

Szerkesztőség és S. échenyi-utca SIMON-kereskedéssel HIRDETME... előfizetési pénzek és a kinc... valamint a lap szele... minden kö zlemény... Hírmentetlen levelek... fogadtatnak

XIV. évfolyam

A vidék

Ez a nyár kif... bőkezűséggel ontja... Nem az európ... dolok. Azokat el... remélhetőleg minden... nélkül.

A rémhírek, n... vetlenül érdekelne... élelmünk, gazdagsá... ink és városaink... ezrek, egész vidé... gyíthatlan nyomor... Torockó, E... Kurtics a ig pusztu... áll lángokban, s... pusztító elemet, n... Losonczon, a szab... ges, barbár kéz ál... szerencsétlen város

Es hirtelenbe... mindazokat a falva... lyekre rászállott a... tüzes nyárnak a f... A kár vagy... kiszámíthatlann.

A ha'ottakat... masztani ki birn... jótéményei csak... nek. Az adomány... méltó áldozatkész... is, hogy a főváros... visszaküldötték, m... vesztesség fődözve... kiapadhatlanok lé... forrásai, minden ké... bet behozgatni, a... ért kárpótolni még... Erre csak az... dosság képes.

Avig az embe... számtalan gyöngé... addig soha elérni... tüzvészit kitorúlhes... fak sorából. Azon

A „Debreczeni

A pap... — R... Irta... fordította... (Foly... (Foly... A báró meggrag... — Szóljon, felelj... Szemei az Elzáb... S ezek, a máskö... most sajtóságos fény... Beszéltek e szem... ben, s a mit mondták... Ott volt azokban... fejzeve.

Reszkeve enged... akaratlanul susogta... — Hát gondolt... — Azt hittem, ... susogó, mintha álma... Lassan magához... — Elza, — szó... s ha azt kérde... — Szeretlek. Píruó gyöngéds... hajló drága fejét kar... Az karjaiba szor... tartotta sokáig. Ajkai megtalált... száját s rálehelte az... Az elvek, a hab... zsa lányajak csókolt... Karjaiba tartotta... metet, érezte szive m... egy kimondhatlan bol... lényét. S e pillanatb... má' érzés volt az, mi... totta karjaiban. — Elza, édes mi... asszonyom, — sugta